

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๓๘๖ คน^๑

๓.๒.๑ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Simple Random Sampling) มาจากประชากรที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๒ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๙๑ คน

^๑ แผนพัฒนาอำเภอยะหริ่ง ๔ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๓-๒๕๕๖ (ฉบับทบทวนครั้งที่๑)

^๒ สัจจิรา บุญยรัตพันธุ์, ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๖๑.

ตารางที่ ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมาย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑.กำนัน	๑๑	๑๑
๒.ผู้ใหญ่บ้าน	๑๒๕	๘๐
๓.ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๒๕๐	๑๐๐
รวม	๓๘๖	๑๙๑

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยศึกษาจากเอกสารวิชาการ และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้เชิงพุทธของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาภาวะผู้เชิงพุทธของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
๓. สร้างเครื่องมือ จากกรอบเนื้อหาในคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
๔. เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

๕. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
๒) พระศรีสุทธิพงศ์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาพระพุทธศาสนา
๓) พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ	อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์
๔) พระครูสิริภุณิทัศน์	รักษาการหัวหน้าหลักสูตรและการสอน
๕) อาจารย์ศศิกิจจ์ อ่ำจ้อย	รักษาการหัวหน้าสาขาวิชารัฐศาสตร์

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC)

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๖๐

๗. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลจากประชากรภายในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๑๙๑ ชุด

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบปัจจัยที่กำหนด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบปลายปิด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้รวมต่อเดือน จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงพุทธ ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักสัปตปริสธรรม ๗ ประการ ได้แก่ (๑)อัมมมัญญตา รู้เหตุ (๒)อัตถัญญตา รู้ผล (๓)อัตตัญญตา รู้ตน (๔)มัตตัญญตา รู้ประมาณ (๕)กาลัญญตา รู้กาล (๖)ปริสสัญญตา รู้บริษัท และ (๗)ปุคคลปโรปรัญญตา รู้บุคคล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักของคะแนนดังนี้^๓

๕ หมายถึง ระดับภาวะผู้นำ	มากที่สุด
๔ หมายถึง ระดับภาวะผู้นำ	มาก
๓ หมายถึง ระดับภาวะผู้นำ	ปานกลาง
๒ หมายถึง ระดับภาวะผู้นำ	น้อย
๑ หมายถึง ระดับภาวะผู้นำ	น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ทั้ง ๗ ด้านโดยใช้คำถามปลายเปิด

^๓ ชูติระ ระบอบ และคณะ, **ระเบียบวิธีวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจโดยมีขั้นตอนดังนี้

๑) ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

๒) แบบสอบถามจำนวน ๑๙๑ ชุด พร้อมหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามไปติดต่อกับนายอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ การเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บคืนภายใน ๒ สัปดาห์

๓) รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ทั้งหมดโดยอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ จำนวน ๑๙๑ ชุด คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

ตอนที่ ๒ ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงพุทธอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ประเมินค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐	ระดับภาวะผู้นำ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙	ระดับภาวะผู้นำ มาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙	ระดับภาวะผู้นำ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙	ระดับภาวะผู้นำ น้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙	ระดับภาวะผู้นำ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภาวะผู้นำเชิงพุทธ ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และทดสอบค่าเอฟ (f-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่า มีความแตกต่างจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง ๗ ด้าน วิเคราะห์เนื้อหาสาระประเด็นสำคัญแล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียง

ตอนที่ ๕ เป็นรูปแบบแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้นำการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์